Divadelní Piknik
Celostátní přehlídka amatérského činoherního a hudebního divadla
ZPRAVODAJ
8. ČERVENCE 2022
číslo 8

JAKÝ BYL VÁŠ NEJVĚTŠÍ ZÁŽITEK Z PIKNIKU?

Zeptali jsme se účastníků letošního ročníku přehlídky

Pro mě bylo vrcholem setkání s ostatními divadelníky a skvělá nálada.

Robert ze Staré Boleslavi

Na konci června vždycky zapomenu, jak náročné je sedět celý týden v divadle, během osmi dní zhlédnout přes dvacet představení, něco si o nich myslet a něco o nich povídat a pak ještě vybrat ta nejlepší. Proto se vždycky na Piknik do Volyně těším. Ale je to opravdu náročné. Naštěstí se letos urodilo několik zajímavých divadelních počinů, diskuse byly podnětné, inspirativní a příjemné, atmosféra mezi lektory téměř rodinná a plovárna chladila v horkých dnech. Mně osobně ještě přehlídku zpestřil dvoudenní souborový workshop s Divadlem vřesinských ochotníků, který místo toho, aby nebohého porotce a lektora v jedné osobě vyčerpal, naopak mě dobil obrovskou energií. Takže se obávám, že na únavu a vyčerpání opět zapomenu a už teď se snad začnu těšit na další ročník. Divadlu zdar a Pikniku zvláště.

Miroslav Ondra

Jako nováček v porotě jedné z krajských postupových přehlídek jsem se dost obávala tradiční otázky "Kdo to sem poslal?!" a jsem moc ráda, že mě "mé soubory" nezklamaly a Zvíře i inscenace Na viděnou, sbohem pro mě patřily k tomu nejlepšímu, co jsem na volyňské přehlídce viděla. Velkou radost mi udělala teplá voda na plovárně a myslím, že po celý rok nepozřu jedinou buchtu, abych ji příště dokázala spořádat do dvou minut.

Tereza Sochová

Na celém divadelním pikniku jsem byl jen jednou, myslím, že tak před 8 lety. Tou dobou byl ještě v květnu a složený ze dvou prodloužených víkendů. V roli redaktora jsem tu letos byl poprvé a byl to tedy nečekaný šrumec. Potkal jsem spoustu starých známých a díky práci pro hlavní festivalové médium také získal nějaké

nové. Baví mě, jak je festival soustředěn do jednoho místa a lidé se pořád potkávají. Skvělá je také volyňská plovárna, kde jsem trávil rána. A všem se omlouvám, že mi odpovědnost k redakční práci bránila pařit každou noc až do rána, na tom se pokusím nějak zapracovat. Piknik byl skvělý, intenzivní a utekl strašlivě rychle. Už teď mi chybí.

Jan Duchek

Na Divadelním pikniku Volyně jsem byla poprvé a musím říct, že to byla mamutí dávka amatérského divadla. Ne všechny kusy se mi líbily, ale na většině jde najít něco krásného, zajímavého nebo aspoň podnětného. Vyzdvihla bych Racka, Hrnečkovou Karkulku, Zvíře, S vyloučením veřejnosti a Máma říkala, že bych neměla. Jo a taky Na viděnou, sbohem. Lidi jsou tu milí, vínko levné, jen škoda, že nejím buchty.

Marta z Jíví

Pokud bychom se chtěli bavit o divadle, tak nejsilnější divadelní zážitek mi zprostředkovali Českolipáci s jejich Sartrem, to jsem si moc užila. Na samém konci mě mrazilo, vzbudili ve mně opravdu pocit, že jsem s nimi v pekle, brr. V těsném závěsu jsem měla divadelní zážitek

Dokončení na straně 6...

DIVADLO (bez záruky) PRAHA / režie: Michal Šesták

Karel Čapek: R.U.R.

R.U.R. JE PRASCIFI

Rozhovor s režisérem Michalem Šestákem

Co tě přivedlo do DIVADLA (bez záruky) PRAHA?

Do souboru jsem se dostal tak, že principál David Slížek vyhlásil před zhruba deseti lety casting na nové tváře. Přišel jsem tam hlavně proto, že tam hrála moje tehdejší přítelkyně.

Začínal jsi jako herec? Nebo ses rovnou kvalifikoval jako režisér?

Začínal jsem jako herec. Potkal jsem tam Kubu Schejbala a po čase jsme si řekli, že bychom chtěli nějakou vlastní režii. Začali jsme velmi punkovou inscenací Made in China. Hráli jsme já, Kuba a Luboš Přívozník a všichni jsme zároveň režírovali. Později jsme došli k závěru, že alespoň jeden z režisérů by v další inscenaci neměl hrát, aby vypadala trochu jako divadlo.

Jako dalšího jste tedy zvolili Čapka?

Ano, toho jsme vždycky nějak chtěli dělat. Jakmile padlo jméno Čapek, téměř jsme se okamžitě shodli na R.U.R.

Co bylo tím důvodem?

Oba máme rádi Blade Runnera, kde je inspirace Čapkem úplně zjevná. Roboti tam vypadají, jako ti Čapkovi. R.U.R. je takové prascifi.

Máš pro některého ze „záporáků" ve hře pochopení?

Jasně, pro Harryho, který založil továrnu a vložil do ní svoji vizi. Jednou jsi vizionář, myslíš to dobře a tou myšlenkou se tak zaslepíš, že přestaneš koukat doprava, doleva a pak už je pozdě. To se stává i v divadelní režii. Občas je potřeba se vykašlat na megalomanské režijní vize a čerpat ze zdrojů a impulsů, které nabízejí sami herci.

Ve sci-fi je obvykle důležitá scénografie. Jak jste o ní přemýšleli?

Oslovil jsem Elišku Salzerovou z divadla Radar, scénografku a povoláním architektku. Přišla se super nápadem plastových pásů, které obvykle oddělují vstup do velkých chlaďáků.

Továrna jako taková reverzní jatka?

Přesně. A na ty mléčně bílé pruhy se dá promítat.

Skrze tu projekci dochází taky k jisté aktualizaci, že?

Ano, a taky ji používáme jako časový předěl. Jsou tam katastrofy, které se stanou v mezičase mezi obrazy, které dělí 10 nebo 20 let.

Na Divadelní Třísce jste nasbírali od lektorů zpětnou vazbu. Podařilo se vám ji už do inscenace promítnout?

Máme jednoho nového herce a další se musel posunout do jiné role, čili jsme řešili trochu jiné problémy než broušení detailů.

Hodně souborů si stěžuje, že do zkoušení zasáhl covid, bylo to stejné i u vás?

Ano, na textu jsme s Kubou začali pracovat před pěti lety. Před třemi lety byla premiéra a já pak odjel na rok do Anglie. Potom začal covid. Bál jsem se, že už inscenaci nikdy neuvidím. Je pro mě vítězství, že se mi ji povedlo vzkřísit a přivézt.

Vystudovals režii na Royal Academy of Dramatic Arts a aktivně režíruješ. Když jdeš do divadla, máš tendenci se na režii zaměřovat? Je nějaká, která tě v poslední době úplně vystřelila z bot?

Samozřejmě že si toho víc všímám a je těžké mě vystřelit z bot, ale stalo se to v poslední době dvakrát. Dušan Pařízek a jeho Zdeněk Adamec + Sebeobviňování v Divadle na zábradlí a od Adama Skály Tři heteráni, ti mě taky dostali.

Jan Duchek

RECENZE

Š. U. R.
(ŠESTAK´S UNIVERSAL ROBOTS)

DIVADLO (bez záruky) z Prahy bylo se svou inscenací hry Karla Čapka „R. U. R.“ předposledním představením národní přehlídky činoherního a hudebního divadla DIVADELNÍ PIKNIK VOLYNĚ 2022.

Inscenace vychází z úpravy textu Michalem Šestákem (zároveň i režisérem inscenace) a Jakubem Schejbalem (dramaturgem a zároveň představitelem Harryho Domina). Jejich zjevným záměrem bylo předlohu jednak zkrátit, přitom ale ponechat základní dějovou linku se základními tématy této vizionářské sci-fi hry. K Čapkům se obecně vracíme v době, kdy cítíme, že se jako lidstvo řítíme do problému. Onen problém, ale říkejme mu: téma, Čapci … a speciálně Karel, vizionářsky vždy vycítili mnoho let před jeho faktickým zhmotněním. Tato schopnost nahmatat tep doby a společenskou atmosféru patřila k jejich přednostem i poznávacímu znamení. Geniální schopnost konkrétně pojmenovat rodící se nebezpečí či zlo s diagnostickou přesností je až obludná. Přitom vychází především ze znalosti historie a citu pro mechaniku okolností a vztahů mezi lidmi. Situace jako teze, ke které je nucen se čtenář nebo divák nějak vztahovat. Jejich díla nutí myslet, přemýšlet, rozhodovat se … ale také emocionálně sdílet.

R.U.R. není pouhým předobrazem Terminátora či podobných sci-fi produkcí. Bazálně nevyrůstá z „techniky“ … ale z lidských bytostí, které dohromady tvoří to, čemu říkáme lidstvo. Téma ohrožení lidstva samotným člověkem a jeho působením, patří k základním tématům podobně zaměřených Čapkových her. Ať už vědomě či nevědomě je třeba mít při inscenování toto stále na paměti. Ale je třeba vystavět toto téma v konkrétních situacích a obrazech na jevišti. Charaktery a jednotlivé typy postav jsou nezbytným východiskem každého jednání, ať už je vedeno psychologicky nebo ve vysoké stylizaci přes obraz.

Inscenátoři však jako by nevěřili potenciálu předlohy a neustále se snaží zábavně „shazovat“ protagonisty v jednotlivých situacích, a to bohužel do takové míry, že je znevěrohodní a pro diváka učiní neuvěřitelnými. A předloha se začne vzpírat. Vnějškové výtvarné rozlišení robotů od lidí nefunguje, slova přestávají mít svou váhu a svůj význam, city a emoce se ztrácí v univerzálnosti situací, které se sobě začínají podobat jako vejce vejci. Napětí není mezi čím a kým vytvářet. Animace ani dokumentární záběry nemohou nahradit dramatický apel hry vepsaný do každé situace. Naléhavost nechodí na nohou vnějškovosti a niterný či zanícený čin nemůže nikdy vyrůst ze všeobecné a konvenční nahodilosti. Silný extrakt se pak stane pouhým slabým odvarem převyprávěného příběhu ze čtenářského deníku. Když se události na jevišti nedějí, pak divadlo ztrácí naději! Herci, se pak stávají pouhými plniči a vykonavateli úkolů zadaných režisérem. Univerzálními roboty, kteří plní pouhé lepší či horší příkazy programátora. Jsem přesvědčen, že všem zúčastněným včetně režiséra i dramaturga na inscenaci velmi záleželo. Ale pouhá snaha někdy nestačí. Netvrdím, že hra „R. U. R.“ je bezchybně napsána, jen tímto sice legitimním, ale dle mého názoru nešťastným inscenačním uchopením, jsme se nemohli divadelně dostat k její podstatě a akcentaci smyslu proč byla vůbec napsána.

Jaromír Hruška

JEDNOHUBKY

Já nevím. Na mě chaotické. Sice krátké, ale některé informace mi chyběly.

Vendulka z Českého Krumlova

Bylo to hezké, moc se mi to líbilo. Sice zkrácená verze, ale to podstatné tam bylo.

Pavel z Brna

Odkud to ten Čapka nahráb, že je tak aktuální. Jak se před 14 dny zbláznil ten vědec, že mu umělá inteligence diktovala, že nechce být zničena.

Eva z Prahy

Za mě nejpůsobivější představení Pikniku.

Jana z Brna

Nikdy nic neříkám... ale moc se mi líbila videa.

Radka z Brna

SDO Diviš, Žamberk / režie: Ivana Šrámková

David Drábek: Jedlíci čokolády

NA PRVNÍ PŘEČETNÍ BYLI JEDLÍCI AŽ MOC BLÁZNIVÍ

Rozhovor s režisérkou Ivanou Šrámkovou

Jak se k vám tahle hra dostala? Vybral si ji soubor, vy, nebo nějak kolektivně?

Text jsem vybrala já a hlavním hlediskem bylo obsazení. Chtěla jsem najít hru pro tři holky a tři kluky. Zároveň jsem hledala českou komedii. Mezi všemi texty se objevili Jedlíci čokolády.

Když jste si text poprvé přečetla, co jste si říkala? David Drábek je poněkud svérázný autor.

Bylo to bláznivé, na první přečtení možná až moc. U každého textu musím myslet na to, zda jsme to schopni dát dohromady scénicky. Nakonec jsem si řekla jo, to dáme, zvládneme to, vymyslíme.

Upravovala jste nějak text?

Samozřejmě má Klicperovo divadlo větší možnosti, třeba i herecké. Některé postavy jsme museli vypustit. Snažili jsme se to zjednodušit, aby to odpovídalo našim možnostem.

A co na Jedlíky čokolády říkal při čtení soubor?

Soubor byl rozpačitý, ale jak jsme to četli víc a víc, šli do toho, ať je to, co je to. Časem zjistili, že je to legrace, že je to bláznivé. Ale hlavně, že je to baví.

V inscenaci kombinujete živou hudbu s reprodukovanou. Netroufli jste si na živou hudbu po celou dobu?

Netroufli. Máme ji jen na začátku, hrají ji naše děti, které zapojujeme do divadelních aktivit. I když by to bylo krásné, nevím, jestli by utáhly živou hudbu po celou dobu.

Dovolila jste sobě nebo souboru se podívat na Jedlíky v Klicperově divadle, pro které hru David Drábek psal?

Dovolila. Po půl roce od naší premiéry jsme se dostali na derniéru hradeckého profesionálního představení.

Co máte v plánu teď?

Část souboru nazkoušela Nestroyovu hru Provaz o jednom konci, která měla premiéru teď na jaře. Takže máme docela co hrát. Teď nás čeká rozmýšlení, do čeho se pustíme dál, abychom v roce 2023 měli něco nového.

A jsou vašemu souboru blízké komedie, nebo se pouštíte i do vážnějších inscenací?

Spíše komedie. Ale v souboru jsme tři režiséři a někdy se mí kolegové pustí i do vážnějších témat. Dělali třeba Skleněný zvěřinec od Tennesseeho Williamse. Můžeme se pustit do vážnějších kusů, ale musí nám to sedět a líbit se nám to.

Martin Rumler

NEFOREMNÍ JEDLÍCI

Dramatika Davida Drábka je hustou a spletitou sítí asociativních nápadů, schválností, a – tu lepší, tu horších – metafor. Nejinak je tomu v případě textu Jedlíci čokolády, kde drábkovským groteskním příšeřím (nechce se mi použít slovo temnota) nahlížíme tíživá trápení osamělých tří sester.

Drábkův text je ovšem natolik do sebe zakuklený a nejlépe mu snad rozumí autor sám, že na jeho inscenátory čeká těžká práce, jak tento v zásadě nekompoziční text dovést ke kompovanému tvaru, jakým by divadelní inscenace měla v každém případě být.

Společnost divadelní ochotníků Diviš z Žamberka jako by přistupoval k Drábkovu textu s až přílišnou důvěrou, že vše, co se v něm děje a říká, myslí autor vážně. Tato důvěra vede k tomu, že se inscenátoři pokoušejí vyprávět Drábkův asociativní příběh na realistickém půdorysu. Tak se ocitáme v domě, kde bydlí tři osamělé sestry a řeší své neuspokojivé životní výhledy. Vulkanická autorova činnost metá však žhavé kameny asociací bezohledně a bz ladu a kladu dál a logicky se tak dění na jevišti znepřehledňuje.

Herecky žamberští přistupují k textu se značnou dávkou expresivity. To je sympatické co do celkové energie inscenace, díky které je divák k dění až násilně připoután. Ale jednotlivé výstupy, ba i repliky působí odděleně, jako by se herci neposlouchali, jako by na sebe nebyli napojeni. Pak se zdá, že jedna reakce nevychází z druhé, že jedna replika (pocitově) nesouvisí s druhou.

Postavy ve své expresivnosti (výraznosti) jsou navíc spíše nesympatičtí. Jako divák pak ztrácím zájem společně s nimi řešit jejich životní těžkosti, či jim dokonce fandit. Ani mezi sebou jako by příliš sympatií nepociťují. Pozoruhodné bylo, jak málo jeden druhému hleděly do očí, nebo se jakkoli na sebe jinak dívaly a se pozorovaly. Nejde jen herecké napojení, ale také o to, že si přece má jedna postavě o té druhé něco myslet. A z pohledu mlčící postavy, které pozoruje druhou, často jako divák vyčtu víc než ze samotných replik mluvící postavy.

Souboru se základní téma tří sester, pro které je těžké se vyrovnat se smrtí svých rodičů a které teprve, když se odvážily vejít do světa a tam najít své partnery, našly naději a řešení svých těžkostí, podařilo. Ale inscenace postrádá formu, jako by nejasně, nekontrolovaně z formy vyskakovala a neustále ztrácela tvar, ostatně stejně jako časti hry Davida Drábka.

Štěpán Pácl

JEDNOHUBKY

Kdo to sem poslal? A chci to opravdu vědět.

Štěpán, Česká Lípa

Dělat šílenost od Davida Drábka bez Davida Drábka a bez dostatečnosti a vyrovnaných hereckých výkonů a vůbec hereckých prostředků, které dosahují abnormálních kvalit, prostě nelze.

Karel, Vršovice

To se moc nepovedlo a končit Piknik Jedlíky čokolády je velká škoda. Poslední zážitek z přehlídky by měl být hezčí.

Martin, Jihlava

Bylo mi jich až líto. Moc přecenili své síly a vylezl z toho takový bizár.

Gabriela, Praha

Tohle se sem nemělo dostat.

Martin, Praha

ANKETA

...dokončení ze strany 1

z Racka od Radaru. Nicméně letos to pro mne nebylo ani tak o divadle, jako spíš o setkávání. Nedokážu tedy vypíchnout jeden moment, který by pro mě byl vrcholem, a asi ani nechci, protože v něčem pro mne byl tenhle Piknik emotivní celý. Loni byla přehlídka ještě protkaná covidem, nosily se respirátory a pamatuju si, že jsem i chytla nějakou chřipku a děsila se, aby to nebyl covid. Lidí bylo loni taky poskrovnu a vůbec z celé přehlídky měl člověk komorní dojem (samozřejmě aspoň že tak!) Ale letos jako bych se přenesla na svůj první Piknik do roku 2018 - setkávání s různými divadelními kamarády, se kterými se člověk mimo přehlídky (nebo Hronov) nepotká, večery strávené u pití, povídání si dlouho do noci nejen o divadle... Zase mi připadalo, že život tam venku mimo Volyni vlastně na chvilku neexistuje. Podtrženo sečteno pro mě bylo vrcholem to, že jsem se zase mohla cítit normálně, zase jsme se všichni sešli a bylo nám spolu fajn. A o tom podle mě to piknikování je.

Markéta z Rakovníka

Divadelním vrcholem Pikniku pro mě bylo představení Máma říkala, že bych neměla. A jsem ráda, že to tak viděli i lektoři. Jinak by se ale mohl na Pikniku více třídit odpad, to se mi naopak nelíbilo.

Jaruška z Českého Krumlova

Vrcholem pro mě bylo představení S vyloučením veřejnosti, jehož scénografické i režijní řešení mě opravdu baví. A také překrásná okénková historka s Martinem Rumlerem.

Oksana z Loun

Vrcholem pro mě bylo divadlo, i když ne vždy zdařilé. Vrcholem pro mě bylo noční naslouchání potulnému úvaháři a s tím spojené posezení s přáteli. A do třetice pro mě bylo vrcholem zjištění, že i když miluješ buchty, spustí-li se stopky, odmítá buchta plnit svou funkci a vklouznout do žaludku.

Martin z Prahy

Pro mě byl vrcholem cely Piknik. To, že je čím dál víc child & dog friendly a že je to ideální dovolená - kombinace divadla, koupání na plovárně, all inclusive stravovaní, příjemného ubytováni, a to vše v podstatě na jednom místě, narozdíl od Hronova. Asi nejvíc a jako třešnička na dortu je pro mě setkáni s přáteli. I love Piknik Volyně.

Vendulka z Českého Krumlova

Všechna čísla zpravodaje, fotky z představení a další informace najdete na webu

www.divadelnipiknik.cz

nebo na facebookové stránce

facebook.com/divadelnipiknikvolyne

MINISTERSTVO KULTURY

Národní informační a poradenské středisko NIPOS pro kulturu

SLAVNOSTNÍ ZAKONČENÍ PIKNIKU

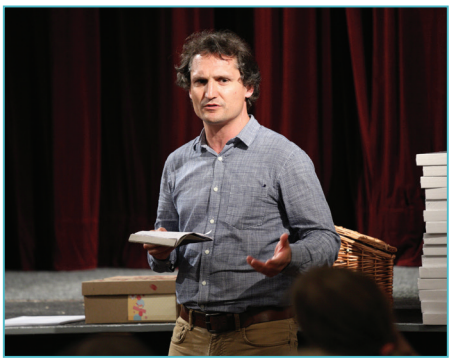

Zpravodaj XXX. celostátní přehlídky amatérského činoherního a hudebního divadla Divadelní Piknik Volyně 2022. Redakce: Martin Rumler, Jan Duchek, David Slížek. Vydává DS Piki Volyně. Náklad 100 výtisků.

ZMSERVIS